

De Mysterio Resurrectionis.

14

probasset mendaciam, quod Deus probare non potest. Si autem spectetur Resurrectione tamquam effectus propriæ virtutis ejusdem; nemo est qui scipium valeat refutare & in ipsa morte inventre vita principium. Nonne igitur opus est velle nosmet excarcere, ne hujus argumenti vim sentiamus?

Resurrectio.
J. C. rat.
est spes no-
stra.

Salvatoris Resurrectio Causa est spes nostra; est enim pugnis futura nostra Resurrectionis. **SI JESUS CHRISTUS** predictus, quod resurrexit a mortuis, quomodo quidam dicunt in nobis, quoniam Resurrectio mortuorum non est? Sanctus Paulus inquit, **JESUS CHRISTUS** est Redemptor noster in Resurrectione aequæ ac in morte sua, & Redemptor perfectus, apud quem, ut Propheta inquit, copiosa redemptio est. Venit illa reparatura omnia mala, quæ Adæ peccatum percepit: Secundus Adam poterit est ad salvandum, quam primus ad perdendum; Si igitur Adæ peccatum nos suo inficerat veneno, animam, & corpus, opus fuit, ut **JESUS** redederet nobis non solum anima, sed etiam corporis vitam per Resurrectionem.

**J. C. cum sic caput nos-
trum spe-
fuerit nos
accidens
tum illo
infectum
est.**

JESUS CHRISTUS non solum Redemptor est noster in sua Resurrectione, sed etiam Caput eum nostrum; 1. quod nos alteram suppedit rationem, & spem argumentum. Caput perfectum quale est **JESUS CHRISTUS** tres habent debet qualitates: 1. coniunctum esse debet cum membris suis, 2. debet illi vitam, motumque communicare, 3. affici debet statu membrorum suorum vel felici, vel miserabiliter. Si minime resuscitamus, adimplit ne **J. C.** primum illud Capitis officium, relinquens nos aeternum separatos a capite nostro, ipso quidem in Calo regnante, nobis vero in tumulo patrescentibus? Nonne alteri quoque deseler, nisi communaret nobis vita gloria, quam accepit in sua Resurrectione? Membra sequi debent fortem & gloriam capitii sui; **S. Gregorius** ait. Tandem vero completa etet ne illius beatitudine, si ipso bonorum omnium perfutatio gaudem, membra illius in corruptione, & in seculare repulcri permanarent? Ita **S. Paulus**, ut nobis nostra resurrectionis certitudine ostendat, de hac loquitur, tamquam de re iam perfecta, dicens Deum jam sufficiat nos una cum Filio suo.

**J. C. nostri
exemplar-
e in Resur-
rectione,**

JESUS CHRISTUS in Resurrectione non solum cunctas resurrectiones eis intercedit, sed etiam exemplum; igitur nos illi conformes esse debemus, si volumus esse predestinati. 1. Conformes esse debemus illi in vita per virtutem illius imitationem. 2. Conformes in morte per sensum, & cupido mortuorum mortificationem. Quia duplex conformitas terram proculdubio pariet, videlicet conformitatem I. C. in statu Resurrectionis, & gloriae sua. Hoc inuitat **S. Paulus**, cum dicit, si insiti sumus in **J. C.** crucifixio, nos insiti iri etiam in **J. C.** gloriose; si cum illo mortui fuerimus, nos quoque cum illo resuscitabimur; sed fructu nos sperare cum **J. C.** resurrectores, nisi cum illo mortui fuerimus; nisi moriamur peccato, & omnibus stupratis cupiditatis nostris.

Non temere animadversum fui-
re, in quo inveniatur & radice sua divinitate, & hu-
ius probationes ab illo exquiruntur, nonquam alias illis
præbere, quam suam Resurrectionem, qua utitur, ut men-
tes illorum persuadere, eorumque confundat incredulita-
tem. Infidelis hoc natio, at ille, Generatio postumum signum
quasi: Et signum non dubitum est, nisi signum Iona propheta;
(Matth. 12.) querit miraculum, ex quo innocetet quod egi-
sum, sed non aliud illi miraculum proponeat nisi illud
Ionis Propheta; vel post illud, cuius figura sunt Jonas Propheta: videlicet postquam tres dies in terra sua deli-
turo, inde, ut Jonas ex ceti ventre, egrediar. Querit is ex me, addebat ille conversus ad Pharizos, quo miraculo
mihi sit uti uti absoluta potestate, ac independenti
autoritate, quam mihi vindico. Ecce, unde volo, vos ferre iudicium. Postquam enim violenta, crudelique morte destruxerit templum hoc visibile, quod est corpus meum, tercia die illud in pristinum statum, immo etiam perfe-
ctiorum restituum. Quod signum offensum, quibus facit? &c.
(Iohann. 2.4.) Poterat ille profecto centum alii proferte mi-
racula, quæ paucum apud illos operabantur; sed illa omnia retinet, immo cum in pluribus permittit suam operari omnipotenciam, illis, qui virtutem experti fuerant etiam auctoritate etiam commendarerentur. Quorū illud? proper rationem quam adferat sanctus Chrysostomus, cum in mente Dei Resurrectio **JESU CHRISTI destinata fuit, ut sigillum esset divina filiationis, hoc ceteris miraculis cum

- lum erat imposturum, & probationem abolutum.**

**Admirabilis divina Probatio consilio factum est, ut ex omnibus nostris Religionis articulis, vel potius ex omnibus miraculis, quibus nonnulli innotuerint Religio, nullum nosmam, fuerit, de cuius veritate magis liqueret, vel de cuius evi-
denti constaret magis; ita ut, **S. Augustinus** ait, Ethicus aliquis, & infidelis fine animi ultra praecognitione ad examen revocans omnes hujus miraculi circumstantias, te-
neatur veritatem cognoscere; & quod adhuc mirabilis est, pergit laudatus Doctor, duo illa, quæ suspe natura obstatu esse posuerint fidei hujus Resurrectionis, odium videlicet Pharizorum, & Apostolorum incredulitatem,**

hac ea extiterit media, quibus usus est Deus ad illum robordandum atque munidam, ut videat ex parte cautionibus, quas illi sumpergunt signandi lapidem cum citoibus, cum ex dubitationibus horum, & ex ipsa etiam nonnullorum obstinatione, qui credere noluerunt, nisi viderent, atque tangerent manibus suis corporis, & ipsas vulnerum cicatrices.

Resurrectio.
J. C. proto-
typus resur-
rectionis
spiritualis
animarum
nostrarum.

Non sententia tantum aliorum Mythicorum est, sed doctrina, & ratiocinatio sancti Pauli Apostoli, afferentes, Refunctionem **JESU CHRISTI** non cogere ut vitam novam vivamus, quoniam Resurrectio mortuorum non est? Sanctus Paulus inquit, **JESUS CHRISTUS** est Redemptor noster in Resurrectione aequæ ac in morte sua, & Redemptor perfectus, apud quem, ut Propheta inquit, copiosa redemptio est. Venit illa reparatura omnia mala, quæ Adæ peccatum percepit: Secundus Adam poterit est ad salvandum, quam primus ad perdendum; Si igitur Adæ peccatum nos suo inficerat veneno, animam, & corpus, opus fuit, ut **JESUS** redederet nobis non solum anima, sed etiam corporis vitam per Resurrectionem.

**J. C. cum sic caput nos-
trum spe-
fuerit nos
accidens
tum illo
infectum
est.**

JESUS CHRISTUS non solum Redemptor est noster in sua Resurrectione, sed etiam Caput eum nostrum; 1. quod nos alteram suppedit rationem, & spem argumentum. Caput perfectum quale est **JESUS CHRISTUS** tres habent debet qualitates: 1. coniunctum esse debet cum membris suis, 2. debet illi vitam, motumque communicare, 3. affici debet statu membrorum suorum vel felici, vel miserabiliter. Si minime resuscitamus, adimplit ne **J. C.** primum illud Capitis officium, relinquens nos aeternum separatos a capite nostro, ipso quidem in Calo regnante, nobis vero in tumulo patrescentibus? Nonne alteri quoque deseler, nisi communaret nobis vita gloria, quam accepit in sua Resurrectione? Membra sequi debent fortem & gloriam capitii sui; **S. Gregorius** ait. Tandem vero completa etet ne illius beatitudine, si ipso bonorum omnium perfutatio gaudem, membra illius in corruptione, & in seculare repulcri permanarent? Ita **S. Paulus**, ut nobis nostra resurrectionis certitudine ostendat, de hac loquitur, tamquam de re iam perfecta, dicens Deum jam sufficiat nos una cum Filio suo.

Inter gloriosum corporum, & spiritualem animarum re-
surrectionem hoc intercedit discrimen, quod Deus illum
corporum differt uideat ad consummationem saeculorum, &
animarum inter gloriam resurrectionis & mortuorum.
Pecator agit concientiam, emergit de statu peccati, &
transfit in statum gratiae: Corporum resurrectio semel tan-
tum fieri; quædammodum semel moriuntur, semel tantum
refurgunt; sed animalium resurrectio sepe iterari potest;
ecum enim crebro accidit, ut homines fragiles relabuntur
in peccatum, quod illi eripit animam vitam, ita Dei bo-
nitas illi mediæ suppedit sepe inde per concientiam re-
fugiendi; corporum fieri extrema tandem mundi die, &
in eternum vigebit: resurrectio autem animarum fieri po-
test post mortem, sed post mortem nulla est amplius resurrectio. Ex hoc momentu pendet gloria vita-
rum non solum animarum, sed etiam corporum; si anima-
vante morte non resurgit, refugerit quidem corpus, sed
non refugerit ad gloriam.

Videat Dei consilium in hoc Mysterio esse constituente, si bafim in illo totius Religionis, atque Christianæ pietatis. Profecto hoc refutatur omnia Apotholorum miracula, & omnis predicationem eorumdem efficiens, omnia quæ milionis eorum argumenta. Sanctus Paulus palam fuisse quædammodum omnia argumenta. Pronuntiat sine hoc mysterio, nisi illud Iona Propheta: videlicet postquam tres dies in terra sua delictu, inde, ut Jonas ex ceti ventre, egrediar. Querit is ex me, addebat ille conversus ad Pharizos, quo miraculo mihi sit uti absoluta potestate, ac independenti autoritate, quam mihi vindico. Ecce, unde volo, vos ferre iudicium. Postquam enim violenta, crudelique morte destruxerit templum hoc visibile, quod est corpus meum, tercia die illud in pristinum statum, immo etiam perfe-ctiorum restituum. Quod signum offensum, quibus facit? &c. (Iohann. 2.4.) Poterat ille profecto centum alii proferte miracula, quæ paucum apud illos operabantur; sed illa omnia retinet, immo cum in pluribus permittit suam operari omnipotenciam, illis, qui virtutem experti fuerant etiam auctoritate etiam commendarerentur. Quorū illud? proper rationem quam adferat sanctus Chrysostomus, cum in mente Dei Resurrectio **JESU CHRISTI** destinata fuit, ut sigillum esset divina filiationis, hoc ceteris miraculis cum

- lum erat imposturum, & probationem abolutum.

Quoniam agens, & effectiva Resurrectionis causa fuit
divinitas IESU, quod hoc modo explicitant Theologi
Theologii
aplicant
causam &
divinitatem
Resurrec-
tionis &
videtur com-
plicatur.

Divinitas hac semper adhucerebat corpori **JESU CHRISTI** Divinitas, & in hunc statu constantiam; quapropter S. Paulus ait: 1. ut participes finis Resurrectionis **JESU CHRISTI** opus est, ut cum illo ambulemus in novitate vite, & novum hominem induamus. 2. Resurrectionem nostram ad vitam hanc novam complecti debere constantiam in hoc statu, ad imitandum **J. C.** qui cum, ut ait **S. Paulus**, mortuus fuit in humana natura, personam hanc immortalem

Paragraphus VI.

I 5

talem èam resuscitasse; & inde ortum, quod Patres omnes docent, evidenter probationem Divinitatem **JESU CHRISTI** ex defensi, quod seipsum resuscitaverit.

Quod tot homines crediderint tale factum, quale est Refunctionem **JESU CHRISTI**, quoniam cognoscere adeo facile est, ac illum crediderit, licet altera natura, & humanarum cupiditatum torrens suaderet; dicendum est, non defuisse illis manifestam persuasum causam; dicendum est, vel vidisse **JESUM CHRISTUM** a morte suscitatum oculis suis, vel ipsos oculis suis vidisse miracula, quæ fecerit, ut digitus, ut ita dicam, attraheant illud Resurrectio; vel exemplum, & auctoritatem hominum fanfiscitorum, irreprehensibilum, cordatissimum, & fanfiscitorum apud eos habuisse locum testimoniū, adeo authenticū, quæ hoc fuis oculis ultrapassat.

Si credimus Salvatorem resuscitasse, necessario credimus illum mortuum esse, natum esse, in calore ascendisse, & venturum esse ad judicandum vivos, & mortuos. Item credimus ab ipso Ecclesiam Catholicam suisse institutam, ipsum potestem contulisse remitti peccata; nos resurrectores esse, futuroisque æternæ ejusdem gloriae participes. Igitur melius idem nostram profiteri non possumus, nisi credentes hunc articulum, ex quo cetera inferuntur, & hac fortasse causa est, propter quam scribens ad Timotheum illud suum vocat Evangelium: **Memor esto Dominus resurrexis a mortuis secundum Evangelium meum.** (2. ad Timob. 2.) Non dixit illi: **Memor esto JESUM CHRISTUM natum esse, passum, & mortuum esse, sed innuere vult illum memorantem, & credentem JESUM resuscitasse simul credere etiam alios articulos, quos Religio supponit, & qui inde consequuntur.**

Postulata nostra spes huic inititum Mysterio; quid enim possumus, & sperare debemus, nisi in hac quadam vita Dei gratiarum, in alia vero gloriæ? Hoc tendunt omnia nostra confusione, Per gratiam omnia peccata nostra nobis dimittuntur; & quoniam illam expectare debemus, nisi ab eo, qui prima ipsa quæ resurrexit dicit: **Oportet CHRISTUM resurrexis a mortuis serua nos, & predicari in nomine eius paventem, & remissionem peccatorum in omni genere.** (Lucas 24.)

Habemus etiam locum sperandi gloriam corporum nostrorum, & nostrarum animarum; hoc nobis pollicetur sanctus Petrus Apostolus per hæc verba: **Benedictus Deus, & Pater Domini noster JESUCHRISTI, qui secundum misericordiam suam magnam regeneravit nos in spem vitæ per resurrectionem JESU CHRISTI ex mortuis in ardoribus incorporeis, & incommunabiles, & immorabiles conservat in celo, in nobis.** (1. Petri 1.)

Quæ verba spesuca sunt, nec illa indigent explicationem. Supponendum est cum Ecclesia, & universa Theologia, animas nostras per peccatum morti, quia peccando amittunt gratiam, quæ est principium vita æternaturalis; & illas resurgere per infusionem gratiae sanctificantis, quæ anima est, ut ita dicam, anima **post mortem** æterna, & spiritus, ut spiritus, & resurrexis ex mortuis non aliud sit, quam pugnat per se.

Quid sit re-
funeris
spiritualis

In Salvatore, ex ipso primo vita sua conditus fuit, pia mulieres, quæ ad illum quærendum accedunt, euimque non inventus, quid accidere possint, neque aliud intelligenti que nisi illum surrexisse, & ibi amplius non esse. Non est hic. (Matth. 28.) Ecce secundum Iohannæ vaticinium, ac verbum, quid reddit sepulcrum ejus gloriosum: **Ego sepulcrum ejus gloriosum.** (Iohann. 2.) Dum illorum summorum virorum gloria definit in sepulcro, ibi in sepulcro incipit divinius hominis gloria; ibi, ut ita dicam, in ipso infirmitatis centro, efficit, ut tota sua virtus emittat; & inter mortis ipsius brachia per virtutem propriam vitam renuntiabit beatam, ac immortalē. Admirabilis mutatio, Fides, quæ confortare debet Ecclesiam suam, quæ debet Discipulos suos consolari, & robore, quæ subfervi debet profundamente fidei, & spes Christianæ: quia tales vel sunt, veles debent effectus Dominica resurrectionis. **Pater Bourdaloue som. 2. Mysteriorum sermones de Resurrectione JESU CHRISTI.**

JESU CHRISTI Resurrectio peculiariter constituit fidem divinitatem ejusdem. Inquit: nonne Mundi Salvator resurrexit sit causa efficiens, & meritoria nostra justificatrix? Nonne fides Resurrectio peculiariter constituit fidem divinitatem ejusdem. S. Paulus ait: **Fides Sal-**
vatoris Di-
vinitatem

JESU CHRISTI Resurrectio duo complectitur, mutationem status, & in hoc statu constantiam; quapropter S. Paulus ait: 1. ut participes finis Resurrectionis **JESU CHRISTI** opus est, ut cum illo ambulemus in novitate vite, & novum hominem induamus. 2. Resurrectionem nostram ad vitam hanc novam complecti debere constantiam in hoc statu, ad imitandum **J. C.** qui cum, ut ait **S. Paulus**, mortuus fuit in humana natura, personam hanc immortalem caussam nostra justificacionis, in hoc, quod mereatur, & spiritualiter refurgamus ad fidem hanc confirmationem. Dico revelationem divinitatis **JESU CHRISTI** potissimum adhuc illius Resurrectionis: Qui prædestinatus est Filius Dei ex resurrectione mortalis stadio, nonne plura patraverat miracula, comprobantia eam qualitatem, quam fibi jure suo vindicabat Filius Dei? Demones ejekti, cæci a nativitate curati, mortui quadrupedi suscitati, nonne totidem erant apertissima demonstrationes potentis proflus divinitatis, quæ residebat in eo? Quæ magis singularem effectum habere poterat illius resurrectio ad fidem hanc confirmationem? Ecce punctum hujus Mysteriorum decretorum. Dico revelationem divinitatis **JESU CHRISTI** potissimum adhuc illius Resurrectionis: Qui prædestinatus est Filius Dei ex resurrectione mortalis stadio, nonne plura patraverat miracula, comprobantia eam qualitatem, quam fibi jure suo vindicabat Filius Dei?

Hendry Bibl. Conc. Thol. de Myster. Tom. II.

mortuus fuerit pro peccato, resurgens semper vivit Deo: si nos vere mortui sumus per poenitentiam, si vere sursum ad vitam novam, non vivemus amplius nisi Deo: sed si vivimus adhuc peccato, in illud relapsi, ambigua est nostra resurrectio. Quemadmodum æquifirmam nancifirmam relationem inter rationis, fideisque lumina, inter Philosophica, & Evangelica principia in iis, quæ pertinent ad veritatis resurrectionem, extra omnem dubitationis aleam si-
stunt, & neque haberi posse tamquam fidèles, neque tamquam rationis participes, neque tamquam viros doctos, eoque nonnisi voluntate sua corrumpi, & excaecati hac in re, illos non credere Resurrectionem, quia non amant illum; eam non amare, quia timent, & timere, quia illam pro improbis quidem subsecuta sunt æterna supplicia, pro iustis vero æterna præmia: illos malle sovere sensus, qui sibi blandiuntur vel infirmatai, vel nequitæ, quam sensus dignos Sapientia, Justitia, & Misericordia Dei: illos non credere Resurrectionem, quia non vident eam, atque ut circa religionis stimulos obtemperare possint carnalibus desideriis, atque infirmis luminibus mentis sua, non alias cognitiones admittere, nisi quas caro, & sensus ipsi illis suggerere possint.

Videntur antequam Mundi Salvator nasceretur, Iudei, Inter anima in mortalitate a corporum resurrectione, ita ut passim resurrectione separabilibus, accepint, hominem aliquando vita æterna dñe dñe, ut aliis, qui primi dñe, & misericordia dei: illos non credere Resurrectionem, quia non vident eam, atque ut circa religionis stimulos obtemperare possint carnalibus desideriis, atque infirmis luminibus mentis sua, non alias cognitiones admittere, nisi quas caro, & sensus ipsi illis suggerere possint.

PARAGRAPHUS VI.

Pelatii ex Aesculio, ac Recensitoribus Concionatoribus

loci hujus argumenti.

Quantumvis potentes fuerint homines, ad quid rediguntur hec magnifica elogia quibus decorantur, & quæ in gloriam legimus superius Mausolæ, quæ vanitas humana illis adficat? Ad tristis hanc Epigrammam: **Hic jacet; Dax ille, cipum ter-**
ribus. Inter epigrammam hanc, quæ in gloriam legimus superius, & illis primis, & illis secundis libri Machabeorum complexus fuit, anima immortalitatē in corporum resurrectione, nequaquam dixit, ut dixit, si vir fortissimus Judas non credidisset mortuorum resurrectionem, fūrūrū fuisse, ut frustra juveret offerri Jerolymæ sacrificium pro militibus, qui pugnantes cognovit.

Confat Salvator ex ipso primo vita sua conditus fuit, pia mulieres, quæ ad illum quærendum accedunt, euimque non inventus, quid accidere possint, neque aliud intelligenti que nisi illum surrexisse, & ibi amplius non esse. Non est hic. (Matth. 28.) Ecce secundum Iohannæ vaticinium, ac verbum, quid reddit sepulcrum ejus gloriosum: **Ego sepulcrum ejus gloriosum.** (Iohann. 2.) Dum illorum summorum virorum gloria definit in sepulcro, ibi in sepulcro incipit divinius hominis gloria; ibi, ut ita dicam, in ipso infirmitatis centro, efficit, ut tota sua virtus emittat; & inter mortis ipsius brachia per virtutem propriam vitam renuntiabit beatam, ac immortalē. Admirabilis mutatio, Fides, quæ confortare debet Ecclesiam suam, quæ debet Discipulos suos consolari, & robore, quæ subfervi debet profundamente fideli, & spes Christianæ: quia tales vel sunt, veles debent effectus Dominica resurrectionis. **Pater Bourdaloue som. 2. Mysteriorum sermones de Resurrectione JESU CHRISTI.**

JESU CHRISTI Resurrectio peculiariter constituit fidem divinitatem ejusdem. Inquit: nonne Mundi Salvator resurrexit sit causa efficiens, & meritoria nostra justificatrix? Nonne fides Resurrectio erat probatio, quam hic homo Deus explicite daturus erat Judas, ut suam cognoscere divinitatem; quia hæc probatio triplæ erat maxime naturalis, & efficax divinitatis ejusdem; quia ex omnibus miraculis, quæ JESU CHRISTUS operatus est per divinitatis sue virtutem, non unum quidem erat, cuius veritas magis efficeret probatum, atque ita palam manifesta ac illa Resurrectio corporis sui; & quia hoc ex omnibus miraculis illud fuit, qui præ-

cet.